

DELBÁCSKA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Trg Oslobođenja 3. szám. (Wagner palota.) Telefonszám: 137, éjjel 488. Sürgőnyelv: „Deibácska”, Novisad

NOVISAD, 1926. SZEPTEMBER 3.

PÉNTEK

Előfizetési ára: egy hóra 40, három hóra 120, fél évre 240 és egész évre 480 dinár. Egyes szám ára hétköznap 1:50 dinár, vasárnaponként 2 dinár.

Eszmék utja

Amikor tavaly első kongresszusukra gyűltek össze Genében, Európa kisebbségeinek képviselői, kíváncsian várta a nemzetközi ügyek iránt érdeklődő világ, hogy milyen magatartást fog tanúsítani ezzel az érdekes és újszerű mozgalommal szemben a Nemzetek Szövetségének hivatalos apparátusa.

Wilson gyermeke azonban úgy viselkedett, mint anogyan évszázadok óta a diplomaták viselkedni szoktak, ha kényes és kellemetlen helyzetek elé kerülnek: úgy a főtitkár, mint a kisebbségi ügyek vezetője idejekorán szabadságra mentek s ezzel még a látszatát is elárrítani igyekeztek annak, hogy a hivatalos és avatos Nemzetek Szövetségének köze lehetne ahhoz a forradalmi lépéshez, amit a nemzetközi ernikezes történetében a kisebbségeknek ez az első összejövetele s együttműködése kétségen kívül jelentett.

Forradalmi gondolatok azonban szinte napok alatt konvencióva szoktak valni, ha szükségletet élegitene ki és régen keresett megoldást noznak.

A kisebbségek első összejövetelét a világ közvéleménye nagy és nevezetes nemzetközi eseményeként fogadta. Az együttműködés alapja ten gondolatot még azok sem mertek támadni, akiknek számára a kisebbségek genfi felvonulása a világ élénk érdeklődése és tudomásulvétele mellett — politikájuk tökéletes véreseget jelentette.

Ezek után csak fokozódhatott az az érdeklődés, mely kíváncsian figyeite: a második kisebbségi kongresszust, mely az első összejövetel törvényesítését jelentette, hogyan fogja fogadni a hivatalos nemzetközi szerv, mely a legnagyobb óvatosságot és körültekintést épen ezekben az ügyekben szokta tanusítani.

A tudósítások azt mondják, hogy ezen a második kongresszuson, ha nem is hivatalosan, de érdeklődő és nem hivatalos vendégként már megjelent Koiban Erik ur, a kisebbségi ügyek referense s figyelemmel hallgatta az elnyomottak küldötteinek nyugodt, kiörések nélkül való tanácskozásait.

S valóban: csodálatos az a higgadt és nyugodt hang, az a mértékletes és mégis mel-tóságtejes magatartás, melyet ez a hatvannégy delegátus tanusított, kik tizenhárom ország tizen-hat tele kisebbségének milliónyi rajdalmát és keserűségét hozták el szívukban magukkal, ha társolyukon, melyet kicsomagoltak, csak elvi deklarációk s elvont előadói elaborátumok voltak is.

A kisebbségi mozgalom szabadságmozgalom. Ha szembe állítjuk egymással a kettőt; a többségi nemzetek hivatalos szövetségét s a kisebbségi nemzetek e hivatalos szövetkezését, szinte szembe szöknek az alapvető különbségek. Ott hatalmas önzés s intézményes bizalmatlanság az irányító tényező, mely eddig még mindig elfordította a legusztább szándékokkal kirajzolt terveket is. Elsősorban magát a wilsoni alapfogadatot.

A kisebbségi népek szervezetében ezzel szemben a szellemi világmozgalmak úde frissességét és bátor lendületét érezzük, mely nemcsak a szűkebb értelemben vett kisebbségi kérdésekre terjed ki figyelmével, hanem új politikai világszellemet hirdet és képvisel. A

jog, az igazság, az emberiség eszméi elevenen élnek ebben a mozgalomban s azokban, akik azt irányítják. Ez pedig annyit jelent, hogy

negyvenmillió európai polgár sorakozik fel a teljes polgári és nemzeti szabadság eszméinek becsületes megvalósítása mellett.

Nikics erdőügyi miniszter hatoldalal nyilatkozatban tiltakozik Rádics vádjai ellen

A kormány rekonstrukciójáról tárgyainak Beogradban A demokraták is belépnek Uzunovics kormányába

Beogradból jelentik: A tegnapi nap a tanácskozások és miniszteri értekezletek jegyében folyt le. Különbesebb politikai események nem fordultak elő.

Uzunovics miniszterelnöknel már a kora reggeli órákban megjelent Perics Ninko pénzügyminiszter. Perics ez alkalommal pénzügyeink jelenlegi helyzetéről referált a miniszterelnöknek. A pénzügyminiszter tegnap este Biébe utazott, ahol kihallgatáson jelenik meg a királynál.

A délelőt folyamán Srskcics dr. miniszter tett látogatást a miniszterelnöknel. A konferencián szóba került a központi igazgatásról szóló törvényjavaslat, amely már a skupstina előtt fekszik. A törvényjavaslatban a kormány még egyes fontosabb változtatásokat akar eszközölni, elsősorban a minisztériumok redukciójára vonatkozólag. A konferencián megállapodtak, hogy a törvényjavaslatot október 20 án terjesztik a skupstina plénuma elé.

Politikai körökben nyert értesüléseink szerint, Pasics Nikola valószínűleg szeptember 15-én fog hazatérni. Előzőleg azonban még néhány napig Cavtatban fog üdülni s csak onnan utazik Beogradba.

Mint ismeretes, Uzunovics miniszterelnök a napokban kijelentette, hogy a skupstina október 1-én fog összeülni. Ezzel szemben jól-értesült politikai körökben úgy tudják, hogy a skupstina első ülését csak október 15-én fogják megtartani. Körülbelül október közepére esik a csehszlovák képviselők beogradi látogatása is s mérvadó helyen az a vélemény alakult ki, hogy addigra feltétlenül össze kell hívni a skupstinát.

A skupstina előreláthatólag csak néhány napig fog tanácskozni, majd királyi ukázzal megnyitják az új szessziót.

Tegnap délután Trifunovics Misa és Jovanovics Vasza meglátogatták a miniszterelnököt. Amikor a miniszterelnök a konferencia után kilépett a miniszterelnökségi épületből, a köreje gyűlt újságíróknak csak ennyit mondott: — Nincs semmi újság!

Tegnap délután összeült a parlamenti anktébizottság, amely alkalommal részletesen kihallgatták a Vapa-papirgyár igazgatósági tag-

jait, akik a gyár és az állam közötti viszonyt ismertették a bizottság tagjaival.

Vapa ugyanis eladta papirgyárát az államnak 20 millió dinárért. Ez az összeg most mint holt tőke fekszik, a gyár pedig nem dolgozik. A skupstina hozzájárult ugyan a gyár megváltásához, de az új pénzügyminiszter megtagadta a pénzügyi törvény végrehajtását, úgy hogy most az állam nem tud hozzájutni a gyárhoz és Vapa a pénzéhez. Vapa most az anktébizottsághoz fordult jogorvoslatért. A bizottság a tanuk kihallgatása után a tárgyalást holnapra halasztotta.

Trifkovics Marko, a skupstina elnöke tegnap hosszabb megbeszélést folytatott a radikális párt tagjaival. Az értekezleten a skupstina munkaprogramja került szóba.

Politikai körökben a tegnapi napon élénken tárgyalták a kormány rekonstrukciójáról szóló lehetőségeket. Igaz ugyan, hogy e tekintetben Pasics Nikola nem jöhet számításba, mert esetleges állásfoglalása esetén, amely a kormány megbuktatására irányulna, a radikális klub nyomban két pártra szakadna s ez esetben Pasics még a kisebbségi pártok segítségével sem tudna kormányt alakítani. Legvalószínűbb tehát, hogy Uzunovics kormányának kisebbszerű konstrukciójára kerül a sor s az esetben Nikics erdőügyi miniszter kimaradna a kormányból s a kabinetben a demokratapárt Marinkovics csoportja is résztvenne.

Tegnap délután Srskcics miniszter Uzunovics miniszterelnökkel tárgyalt s a konferencia után kijelentette, hogy az újságírók biztosításáról szóló végrehajtási utasítás még az újságíró kongresszus előtt lép érvénybe. Eddig az utasítás csak azért késelt, mert a lapkiadók nem terjesztették be véleményüket a javaslatához.

Nikics erdőügyi miniszter tegnap részletesen nyilatkozott az újságíróknak a Rádics párt interpellációjáról s annak minden egyes pontját hat gépirásos oldalú nyilatkozatban megcáfolta. A nyilatkozatban erősen tagadja a vádpontokat s kijelenti, hogy Rádics az interpellációt a paraszt képviselőkkel úgy iratta alá, hogy üres papírlapot terjesztett eléjük, anélkül, hogy a képviselőknek az interpelláció tartalmáról tudomásuk lett volna.

Nincsics lesz a népszövetség közgyűlésének elnöke

Genfből jelentik: Mint beavatott helyen közlik, a népszövetség hétfőn összeülő közgyűlésének elnökévé Nincsics jugoszláv külügyminiszter választják meg.

Primo de Rivera napjai meg vannak számlálva

Párisból jelentik: Primo de Rivera az újságírók előtt kijelentette, hogy a cortezt októberre összehívja. Politikai körök véleménye szerint, Primo de Rivera napjai meg vannak számlálva. A helyzet válságos s Alfons spanyol király végleges szakításra törekszik a diktátorral szemben. Madridban eirendelték az ostromállapotot.

Arne Borg megdöntötte a 880 yardos világrekordot

Stockholmból jelentik: Arne Borg a tegnapi uszóversenyen 880 yardos távon indult és győzött s elért 10, 36, 2 idejével megdöntötte Amerika 10, 38, 4-es világrekordját.

A spanyolországi istenitélet

Az újabb jelentések szerint egész Spanyolországban sok áldozatot szedett az orkán. Egy város üléselő tanács tagjai közül 12-t sújtott halálra a villám

Madridból jelentik: Az a hatalmas zivatar, amely tegnap Spanyolországban végigvonult, sokkal borzalmasabb pusztításokat végzett, mint azt az első jelentések közölték. A zivatar csaknem az egész országon végigvonult és ma még nem is lehet pontosan megállapítani az áldozatok számát. A borzalmas villámcsapások az eddig beérkezett jelentések szerint negyven embert öltek meg. Santa Anridióban a villám becsapott egy gyártelepre, ahol robbanó anyagok voltak. Az egész gyár a levegőbe röpült és a robbanások 3 embert megöltek, 10 pedig súlyosan megsebesült. Mora városban a községtanács éppen ülést tartott, mikor a zivatar elvonult a város fölött. A városház tanácstermébe egymásután több borzalmas erejű villámcsapás zúdult. A villámcsapások a tanács 12 tagját megölték, míg az épségben maradtak eszeveszett pánikban menekültek a tanácssteremből és eközben is többen megsebesültek. Az orkán által sújtott városokba a kormány segítőcsapatokat küldött a rend helyreállítására.

Tegnap ült össze a népszövetségi tanács

Ma délután tárgyal a tanács a spanyol jegyzékről

Genfből jelentik: A népszövetség tanácsa csütörtökön délelőtt 11 óra 50 perctől 12 óra 20 percig ülést tartott dr. Benes Eduárd csehszlovák külügyminiszter elnöke alatt. Az ülésen Angliát Chamberlain, Franciaországot Briand, Olaszországot Scialoja, Belgiumot Vandervelde, Svédországot Umden, Uruguayt Gunay és Japánt Iski képviselte. A két nem állandó tanácstag-sággal rendelkező állam, Brazília és Spanyolország nem jelentek meg az ülésen. Az ülésen a népszövetség 41. ülésének napirendjét állapították meg, amelyen a legfontosabb pont Németország állandó tanácstagságának kérdése. Ezen az ülésen foglalkoznak a bolgár

emigránsok segélyezésére fordítandó kölcsön ügyével is.

A zárt ülés után a spanyol kormányának a nem állandó tanácstagságáról szóló lemondása következtében beállott súlyos helyzettel foglalkoztak.

A népszövetségi tanács legközelebbi ülését pénteken délután fél négy órakor tartják meg és ezen a spanyol kormányának a népszövetséghez intézett jegyzékéről fognak tárgyalni. A jegyzék, amely a tengeri kérdés és Spanyolország állandó tanácstagsága ügyével foglalkozik, tegnap délután érkezett meg a népszövetség főtitkárságához.

Véget ért a szerb lelkész-kongresszus

A kongresszus tagjai a mai nap folyamán Sremski Karlovcira utaznak

A görögkeleti szerb lelkész-kongresszus tegnap reggel folytatta tanácskozásait a város-háza nagytermében. Az ülésen felszólalt Bosznac Petar belovári próta és Avramovics Jován, az ellenőrző bizottság tagja, akik hozzájárultak a bizottság jelentéséhez.

Milutinovics beográdi lelkész a lelkészi nyugdíjakról referált. A tárgyhöz, többen szólaltak fel, nevezetesen Popovics Sztevan esperes, Tufegdzsics Dragutin és Popovics Petar. A szónokok élesen keltek ki az országban dúló antiklerikális mozgalom ellen. A lelkészek kötelessége reális munkával szembeszállni az antiklerikális tendenciákkal.

Popovics Petar megállapítja, hogy az állam is édeskeveset törődik a lelkészekkel. A háború előtt 9 millió dinár gyűlt össze a lelkészek nyugdíjalapja javára s ez a pénz most

a pénzügyminisztériumban fekszik anélkül, hogy valaki evidenciát vezetne róla.

A tárgyhöz még több szónok szólalt fel, majd a kongresszus elhatározta, hogy a legközelebbi kongresszust Bitoljban fogják megtartani.

Ezután a bizottsági tagok választására tértek át. A főbizottság tagjaivá a következőket választották: Dimitrijevic Sztevan, Janjics Voja dr., Bogicserics Ljuba, Dimitrijevic Dragutin, Sztojanovics Mihajló, Kuzmanovics Marko, Milutinovics Vladimir, Vaszics Dusan és Petrovics Milivoj.

Ezzel a kongresszus tanácskozása véget ért. Este az ipartestület helyiségében búcsuhankettét rendeztek a lelkészek tiszteletére. A mai nap folyamán a kongresszus tagjai Sremski Karlovcira utaznak.

Betörőbanda garázdálkodik Noviszádon

Ismeretlen tettesek behatoltak a Bana Jelacsicsa uca 21. számú házba és 12.000 dinár készpénzt raboltak

A noviszádi rendőrség bünyői osztálya már napok óta folytat nyomozást egy nagyszabású betörőbanda után, amely ismétlenül betöréseket és lopásokat követett el a városban. A betörések sorozata akkor kezdődött, amikor ismeretlen tettesek a pincén keresztül be akartak hatolni Eckfeld Adolf Kralja Petra ucai ékszerüzletébe. Azóta állandóan napirenden vannak a különböző betörések s bár e tekintetben hosszabb ideig meg voltunk kímélve, mert a betörőknek úgy látszik nem fizetődött ki a noviszádi „piac”, az utóbbi időben mégis élénkebb forgalom tapasztalható s egymás után érkeznek feljelentések a rendőrséghez kifosztott lakások és kirabolt üzletek ügyében.

A rendőrség a legnagyobb apparátussal nyomozza a betörőket s legutóbb az a vélemény alakult ki, hogy jól szervezett banda garázdálkodik a városban, amelynek egyes tagjai olyan ügyesen operálnak, hogy kinyomozásuk szinte lehetetlenné vált. A gonosztevők semmi nyomot sem hagynak hátra s csak a legutóbb esetben találtak ujjlenyomatokat, amelyekről a daktiloszkópia megszervezésével most már pontosan meg lehetne állapítani a tettesek személyazonosságát.

A betörőbanda valószínűleg Beográdból tette át színhelyét Noviszádra s itt reménykedik zöld ágra vergődni. A tettesek leginkább ma-

gánlakásokra pályáznak, ahonnan ha mást nem, téli ruhaskészletüket vélik biztosítani. Legtöbb esetben azonban a készpénzt sem vetik meg s e tekintetben pontos információkkal bírnak, hogy hol lehet még Noviszádon ezresbankókra szert tenni.

A betörések sorozata a tegnapi nap folyamán újabb esettel szaporodott. Sztankovics Nikola, Bana Jelacsicsa 21. szám alatti lakos tegnap délelőtti munkahelyére ment és a lakást távozása előtt elzárta.

Délben Sztankovics nővére, aki az egészségügyi felügyelőségél van alkalmazva, lélekszakadva rontott be Sztankovics irodájába és kétségbeeselten jelentette, hogy fivére lakásán betörők jártak. Amikor ugyanis Sztankovics nővére a délelőtti folyamán benézett a lakásba, a legnagyobb rémületére vette észre, hogy az ajtók tárva-nyitva állottak s hogy a lakásban betörők jártak. A szekrények és fiókok fel voltak

forgatva, s a ruha és fehérnemű kihányva a szekrényekből.

A leány rögvést megállapította, hogy a betörők 12.000 dinár készpénzt vittek el, az egyik fiókban elhelyezett ékszerekhez, aranygyűrűkhöz és dukát pénzekhez azonban nem nyúltak.

Sztankovics Nikola rögtön hazasielt s amikor meggyőződött róla, hogy tényleg betörők jártak nála, feljelentést tett a rendőrségen. A főkapitányság bünyői osztálya azonnal széleskörű nyomozást indított és megállapította, hogy a betörést csak olyan egyének követhették el, akik a helyi viszonyokkal ismerősek. A gyanu egy olyan egyénre irányul, aki a tegnapi nap folyamán autón hagyta el a várost, cinkostársai azonban még a városban bujkálnak.

A nyomozás eddigi eredménye után valószínű, hogy a tettesek már a legrövidebb időn belül kézrekerülnek.

Területenkivüliséget követel az újságíróknak a genfi sajtókonferencia

Egységes újságírói igazolvánnyal utlevél nélkül utazhassanak az újságírók

Genfből jelentik: A sajtóügynökségek nemzetközi kongresszust tartottak a napokban Genfben. A kongresszust Erik Drumond, a Népszövetség főtitkára nyitotta meg és utána Meynot, a Havas-ügynökség vezérigazgatója fejtegette ki azokat az elveket, melyek alkalmazsak arra, hogy egyrészt kiépítsék a nemzetközi szolidaritást, másrészt a sajtó közigazgatását egységes alapra helyezze. Ezek szerint egység-arat akarnak megállapítani a telefon és távirdu útján történő sajtószolgáltatásra. Nemzetközi alapon kívánják szabályozni az újságok portóját, a sajtóinformáció tulajdonjogát, a rádiószolgáltatást. Felvetődött a kongresszuson az újságírók területenkivüliségek kérdése, melynek alapján egy ország sem akadályozhatja meg, hogy területén az újságíró adatokat gyűjtsön az illető ország közigazgatására vonatkozólag.

A kongresszus tárgyalta az utlevélkötelezettség eltörlését, az egységes újságírói igazolványt, a cenzura eltörlését és a nemzetközi sajtóösszeütközés választott bíróság útján leendő megoldását. A széleskörű program általános tetszést aratott. A kisaniant részéről az Avala-sajtóügynökség kiküldötte számolt be az itteni állapotokról és a kongresszus abban állapodott meg, hogy nemzetközi kampányt indít meg a program megvalósításáért.

Lökősházán feltartóztatták a bécsi mintavásárra utazó román kereskedőket

Budapestről jelentik: Lökősházán tegnap feltartóztatták a bécsi árumintavásárra utazó román kereskedőket. A magyar külügyminisztérium intézkedése alapján a kereskedők még a tegnapi nap folyamán tovább folytathatták útjukat, mert időközben beszerezték a magyar átutazási vízumot.

Az incidens nagy feltűnést keltett a román-magyar határállomáson, annál is inkább, mert a románok hevesen keltek ki a hatóságok ellen.

Jutalmat fizetnek annak, aki csak városközpontban

egyszoba-konyhás lakást

szerez. Magas lakbért fizetnek Cim:

Bácsmezei Napló novisadi fiókjában.

Szeptember 3-4-5-én a párisi Paté-gyár monumentálműve! — Operett filmújdonosság

az APOLLÓ-ban

Az erdészleány

(Försterchristl) Georg Jarno világhírű operettje 6 felv. Főszerepben: Lya Mara, Harry Liedtke.

A legközelebbi szenzáció: LE VERTIGE.

Elfelejtette a nevét

Kabátlopáson érték, de a rendőrségen kijelentette, hogy nem ismeri saját magát

A noviszádi rendőrség tegnap letartóztatta Pandurovics Nikola 51 éves állás nélküli pincért, akit kabátulvajlásra értek. Pandurovics a Trandafii-épületben levő Sztrahilics Szvetozár ruházlete mellett haladt el, amikor észrevette, hogy a bejárat mellett egy télikabát lóg. Pandurovics szó nélkül leemelte a kabátot és el akart tűnni, a járőreket azonban észrevették a lopást és a tolvajt átadták a rendőrnek, aki előállította.

A tolvajt Malencsics Rodoljub alkapitány hallgatta ki. Amikor a rendőrtisztviselő a delikvens neve után érdeklődött, Pandurovics így válaszolt:

— Bocsánatot kérek, de erre a kérdésre nem tudok válaszolni.

— Miért? — kérdezte a kapitány.

— Megfeledeztem a nevemről, kapitány ur!

— Ne vicceljen — felelte a tisztviselő, hiszen itt vannak az iratai, amelyekből megállapítottuk, hogy Pandurovics a neve.

— Lehet, de azért mégsem tudom, mi a nevem. Tessék elhinni, hogy nem ismerem saját magamat.

A további kihallgatás folyamán Pandurovics a legzavarosabb feleleteket adta. Amikor Malencsics kapitány kérdezte, hogy mi az anyanyelve; Pandurovics így felelt:

— Igen, Anna a nevem!

— Mit beszél az itt össze-vissza — dühösködött a kapitány, válaszolj rendesen, vagy becsuklak!

— Igen, holnap eső lesz — felelte a tolvaj.

— Azt kérdeztem tőled, milyen nyelven beszélsz!

— Eredetileg katolikus, most pedig pravosláv nyelven! — vágta vissza a tolvaj s nagyot nevetett hozzá.

Miután ilyen körülmények között nem lehetett boldogulni vele, a kapitány félbeszakította a kihallgatást és őrizetbe helyezte a tolvajt.

A bűnügyi nyilvántartóból kiderült, hogy Pandurovics már négyszer volt büntetve különböző tolvajlások miatt. Legutóbb 1923-ban tartóztatták le, amikor egy noviszádi korcsmában nagy dárídót csapott, pezsgőt rendelt s azután fizetés nélkül távozott.

A rendőrség azt hiszi, hogy Pandurovics örültséget szimulál, hogy kibujjon a felelősség alól. Mielőtt további sorsa fölött döntenének, a rendőrorvos meg fogja vizsgálni elmeállapotát.

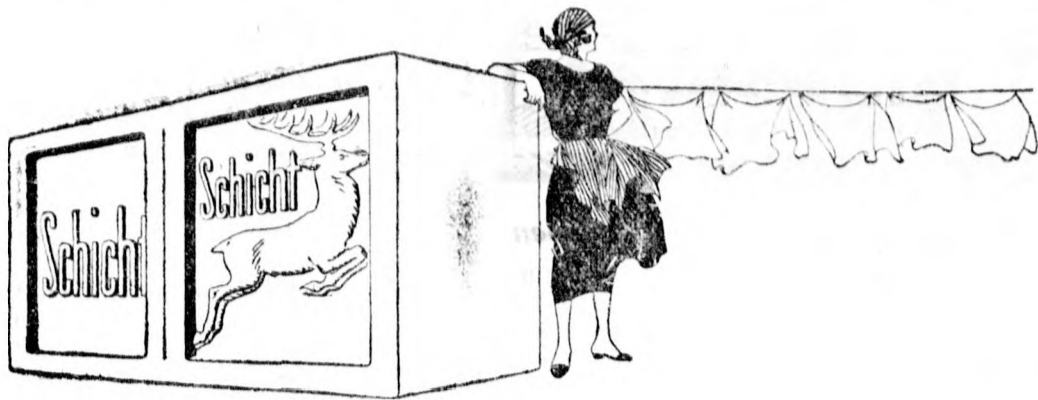
Rudolf Valentino temetése

Százezer ember kísérte utolsó útjára

Newyorki jelentések szerint Rudolf Valentino filmművészt hétfőn kísérték utolsó útjára. Holtteste három napon keresztül volt közszemlére kitéve s ezalatt a közönség valóságos extázisban megröghanta a ravatalt, amelyet ismételtlen a felborulás veszélye fenyegetett.

Százötven lovasrendőr vonult ki Valentino lakása elé a rend fenntartása érdekében, de ez a szám is kevésnek bizonyult a temperamentumos olasz alattvalókkal szemben, akik három napon keresztül szinte megszállva tartották a halottas házat. A lakásba tóduló közönség pedig elpusztította a drága berendezést, a pompás velencei tükröket és a kincseket érő szőnyeget és képeket, amelyeket azután a rettenetes tolokodásban ugyszólván darabokra tépett.

A rendőrök gummibotokkal védekeztek az őrjöngő tömeg ellen. Az asszonyok azonban ellentámadásba mentek át s az uttestet szapandarábokkal hintették fel, úgy, hogy a rendőrök lovai egymásután felbuktak a sikos talajon. A rendőrség erre lezáratta a halottas házat és a tömeget karhatalommal kergette szét. A rettenetes zürzavarban a tömeg egymás hegyén-hátán menekült, az asszonyok sikoltottak és ájuldoztak, sokan pedig hisztérikus sírásra fakadtak. Milyen rettenetes volt a tolokodás a halottas házban legjobban illusztrálja az a körülmény, hogy a „romok” eltakarítása után

Beáztatás „Asszonydicséret” — mosóporral, — kimosás „Szarvas” — szappannal a fehérneműt kiméli, munkát takarít és igazán kifogástalan, tiszta ruhát ad.

SCHICHT-MOSÁS

800 pár cipőt találtak a művész lakásában, szétrugva és széttaposva.

A temetési ceremónia hétfőn folyt le száz-ezernyi tömeg jelenlétében. A temetési menetben résztvett Walker newyorki polgármester is,

aki óriási koszort helyezett el a művész ravatálára. Valentino sírboltját különben több ezer koszoru borította s amikor a koporsót a sírboltba helyezték a temetésen jelenlévő hölgyek nagyrésze sírógörcsökben fetrengett a földön.

Jókai és Turgenyev művei a legkeresettebb könyvek a noviszádi Matica könyvtárában

A könyvtár vezetője most állítja össze a noviszádi olvasók statisztikáját

Nemcsak Noviszádnak, hanem az egész Vajdaságnak leggazdagabb és legértékesebb könyvtára az, amely a Matica Srpska tulajdonát képezi. Ebben a könyvtárban évek és évtizedek hosszú sora alatt a könyvek tekintélyes sorát gyűjtötték egybe és a különböző nemzetek között a magyar irodalom is méltó helyét foglalja el ebben a könyvtárban. Az irodalom és művészet terén lehullanak a válaszfalak és a magyar zsenik szellemi termékei éppny megtalálhatók a Matica könyvtárában, mint a szerb, francia, német, avagy orosz írók alkotásai. Eredetiben és fordításban. Ami csak emeli a könyvtár értékét.

A Matica könyvtárának a vezetősége most egy rendkívül érdekes és sokatmondó statisztika összeállításán fáradozik. Ezt a statisztikát, amely arról szól,

ki mit és mennyit olvas Noviszádon.

Csak hetek mulva fejezik be és a végleges adatokat a Matica nívósan szerkesztett irodalmi lapjában, a Letopisban közlik először a nyilvánossággal.

Noviszád kulturájára éles fényt fog vetni ez a statisztika, amely sok mindenre hat áttűző és bizonyító erővel. A végleges adatok leszerzése előtt is sikerült megtudni, hogy a

Matica olvasói között igen sok a magyar anyanyelvű, akik a

Matica magyar könyvein kívül a szerb és német könyveket is érdeklődéssel olvassák.

Viszont a szerb olvasók sem zárkóznak el a merev nacionalizmus sáncai mögé és érdeklődéssel keresik a magyar írók szerbre fordított, vagy eredeti műveit. Ez a jelenség mindenesetre annak az örömdetes ténynek a jele, hogy a kultura otthonában egymásra találjanak az emberek.

Ezt érdekesen bizonyítja az a kimutatás is, amely szerint a könyvtárban az elmúlt esztendőben

leginkább Jókai és Turgenyev munkáit keresték az emberek.

Erdekes ennek a két nagy romantikus mesemondónak, az orosz és a magyar zseninek az összetalálkozása, késői esztendő utódainak közös érdeklődésében. Mindazok, akik tudnak e számokból olvasni, sok érdekes dolgot tudnak mindebből megállapítani — irodalomról, művészekről, emberekről és emberekről.

A Matica könyvtárának statisztikája egyébként sok mindenről mond érdekes bírálatot, így arról, hogy melyik osztály mit olvas, hányan olvasnak, mikor legjobbat és legkevésbé. Strandszezonban feltétlenül legkevésbé, ami azt bizonyítja, hogy a strand Noviszádon egyik legveszedelmesebb versenytársra az irodalomnak...

Jugoszlávia kész a békére és a jószomszédság politikáját őszintén fogja gyakorolni Magyarországgal szemben

A „Pravda” vezércikke Horthy kormányzó beszédéről

Horthy kormányzó mohácsi beszédével a Davidovics-párti „Pravda” vezető helyen foglalkozik „Uj magyar politika” cím alatt. A cikk többek között ezeket írja:

Magyarország felől langyos szellő kezd fújni. Magyarország feje uj és barátságos politikát hangoztatott államunkkal szemben és ennek kellemes visszhangot kell találnia a mi hivatalos köreinkben. A magyar kormányzó készsége, hogy velünk barátságban éljen, arról a belátásról tesz tanúságot előttünk, amelynek önmagától kellett ilyen irányban kialakulnia és mi, mindig jó és korrekt szomszédok, kell, hogy feleljünk a kibékülés e kérésére és üdvözöljük ezt a magyar belátást.

Jugoszlávia kész a békére és a jószomszédság politikáját őszintén fogja gyakorolni, ha Magyarország az új viszonyokba teljes szívélyességet visz bele.

A szomszéd fővárosban a bosszu politikája uralkodott sokáig, de mi azt hisszük, hogy a magyarok szakítottak ezzel, amidőn Horthy kormányzó száján keresztül a kibékülés ígét ejtették ki.

Egyedül ezen az alapon lehet becsületesen és őszintén rendezni viszonyainkat. És ha ez így lesz, államunk kormányainak nincs oka arra, hogy ne járuljon hozzá az északi határon lévő viszonyok rendezéséhez.

Szállóernyők a Darányi-telepen

Reggelenként olyan a Darányi-telep, mint valami darázstészék. Ahogy a petrovaradini hegyek mögött elődömlik aranyos ragyogásával a nyárutói nap, egyetlen nagy méhkassá változik át a Darányi-telep. A repülőtérről egymásután szökkennek a magasba a ragyogó gépmadarak, amelyek a kis muskátlis ablaku házak fölött barátságos dongással röpködnek, körbe-körbe, jobbra-balra.

Mindez ma már egészen természetes, fel se tűnik senkinek, úgy hozzátartozik a Darányi-telep életéhez, mint a madárdal, vagy a csendes méhesek reggeli zümmögése. Nagypapó ilyenkor kimegy a kertbe, hosszúszerű pipát vesz elő és mesélni kezd. A hangja száll, csapkod a mese szárnyain, melodramikusan enyhe bájjal. És orgonaszó mellette a méhes, akarom mondani a repülőraj reggeli bugása.

Igy a Darányi-telep. Reggelenként. Naponta. És most jön a friss szenzáció.

Fönn, igen, magasan, ezüstben csillog egy repülő. Száll. Magasan. Csak halkán zümmög. Lenn a konyhákban békésen sístereg a pécsenye.

És egyszer csak ott fenn a magasban a repülőgép mellett kinyílik valami a levegőben. Mint valami boszorkányos rózsabimbó. Fehéren. Csodásan. Egyre szélesebbre nyílik. Már egy kinyílt fehér rózsza. Aztán margaréta. A közepén fekete pont.

És a csendes kis házak között gyorsan szétröppen a hir, ahogy csak a csend, meg a nyugalom rádióján tud szétröppenni. És a kis fehér házak környéke egyszerre megélnékül.

— Valaki ejtőernyővel leugrott a levegőből!

Ott fönn már messze repül a gép és a szállóernyő lassan imbolyogva repül a fehér-falu kis házak fölé. Lenn már izgatott kis csoportok állnak és bámulnak a magasba. És ahogy jön az ejtőernyő, találgatják.

— A vasutnál fog leszállni.

— Az újárónál.

— Ember!

— Nem ember!

A szétterült fehérernyő pedig nyugodtan száll lefelé. Az uccákon gyerekesapatok szaladnak. Az ernyő száll, száll és lenn a fák koronája mögött eltűnik a látóhatáron.

És a szőlők között ernyedten szétterülve megpihen a reggeli csoda. Akik odafutnak, csalódva állnak meg. Sem alatta, sem fölötte, sem mellette nincsen ember. Csak egy homokszák.

Ezt szakértelemmel meg is állapítják az öreg Darányi-telepi magyarok, sercentve éleset a pipa mellől:

— Hát csak homokszák. Kár vót ennyit futni utána!

És már kevesebb érdeklődéssel nézik, ahogy a melegebbre gyulladt délelőttben, fönn a magasban egyszer csak kinyílik az újabb fehér margaréta... Mert a csodák ma már három napig sem tartanak. Még a Darányi-telepen sem.

— **Deputáció a miniszterelnöknél a vojvodinai közlekedés érdekében.** Uzunovic miniszterelnök és Jovanovic Vasza közlekedésügyi miniszter tegnap fogadták a vojvodinai gazdasági török küldöttséget, amely a vojvodinai közlekedés megjavítása érdekében memorandumot nyújtott át a minisztereknek. A küldöttség a Szubotica—Baja—Bátaszéki vonal megnyitása érdekében is felszólalt. A közlekedésügyi miniszter ígéretet tett, hogy ezt a kérdést legközelebb a minisztertanács elé fogja terjeszteni.

— **Beiratások a beltéri elemi fiú iskolába** szeptember 1, 2, 3-án délelőtti 8 től 11-ig.

— **A noviszádi szerb nők jótékony egyesületének női tanonciskolája** iskolai ruhák készítését vállalja a szerb leánygimnázium növendékei részére, 120 dináros úrban.

Megélnékült a noviszádi strandszezon

A víz apadása folytán most már megint vígan lubickolnak a Dunában szeptemberi utószezon hóhullámmal és egybekkel

Szeptemberben vagyunk s a nyári strand szezon csak most indult meg. Amint a fürdőzők elmulasztották a nyáron, azt most ősszel akarják pótolni. Nem is csoda, ha tekintetbe vesszük, hogy a kabinbérlet az idei szezonban édeskeveset lubickolhattak a Duna vizében. Az eső és az árvíz elmosták a strandszezont is. Most pedig mindenünnen hóhullámokat jelentenek s a nyár heve mintha most akarná kitombolni magát. A víz napról-napra apad s már az első fásorig húzódtott, úgy hogy még csak a zenepavillon körül van víz. A strand legnagyobb része már szabadon áll. A kabinok között levő vizet is levezezték s amint a büzös csatornák kiapadnak, nyomban fertőtlenítik a kellemetlen szunyogfészkeket.

— Hozzáfogtunk a romok eltakarításához — mondotta Szikla igazgató munkatársunknak. Amíg csak lehet, teljesen rendbehozzuk a strandot. A homoksziget már teljesen felszabadult s az egészet elsőrendű homokkal frissítettük fel. Az összes kabinok is már teljesen rendben vannak, kivéve a harmadik utbelieket, amelyek most a Dunasorban nyertek elhelyezést.

— A Duna által elsodort homokot mindenütt friss homokkal egészítjük ki. Azokat a kabinokat, amelyek az áradás folytán elpusztultak, a szezon után nyomban felépítjük. Megjegyzem azonban, hogy az első sorban levő kabinok 620 centiméteres vízállásra vannak berendezve s eddig még nem volt eset, hogy víz alá kerültek volna. Az ideán azonban hiába csináltunk védőtöltéseket, mert az áradás egyszerűen elsodorta a gátakat és ellepte az első sorban levő kabinokat is.

— Miután az időjárás nyárisra fordult, a strandot hamarosan rendbehozzuk. Iróhadjártat indítunk a szunyogok ellen is s amint

a kabinok között levő vizet lefolyt, megszűnik a szunyogmizéria is.

— Az árvízkatasztrófa folytán óriási anyagi károkat szenvedtünk, elsősorban azért, mert a víz teljesen elpusztította a nagy áldozatok árán feltöltött homokot, a kabinok nagyrészt pedig teljesen hasznavehetetlenné tette. A kabinbérletekből befolyó összeget még a tavasz elején beruházásokra fordítottuk, az árvíz azonban mindent tönkretett. Pedig nyugodtan mondhatjuk, hogy amióta a strand létezik, még sohasem volt olyan nagyszerűen felszerelve, mint az ideán. Nem is kell csodálkozni azon, hogy az idei strandszezon óriási deficittel végződik. Nemcsak a fürdőközönség szenvedett kárt tehát, hanem a strand részvénytársaság is, amely még a személyzetet is fizette az egész ideán alatt, bár fürödni alig lehetett.

— Sokat rontott a helyzeten a városi strandadó is, amely még mindig érvényben van. Ezidőszerint az államtanács foglalkozik a strandadó ügyével s több mint valószínű, hogy meg fogja semmisíteni a törvénytelenül kivetett kényszeradót, hiszen teljesen lehetetlen, hogy a város a folyóviz után adót szedjen.

— A noviszádi uszoda az ideán meglehetősen látogatott lett volna, de sajnos csak kevés szép napunk volt. Az árvíz nem okozott anyagi kárt az uszoda faszervezetében. Olyan szolidan építettük fel, hogy az ár nem sodorhatta el. Ha egy-egy alkalommal kistűt a nap, a közönség megrohanta az uszodát, ahol az uszók mindenesetre sokkal kényelmesebben fürdhetnek, mint az elárasztott strandon.

— Ha az idő most szépre fordul és a meleg tartós lesz, az uszodát és a strandot is esetleg szeptember végéig tartjuk majd nyitva. Egy hóhullám esetén pedig még októberbe is belenyulhat az idei fürdőszezon, amely csak augusztus végén kezdődött — május helyett.

1926. Szeptember 3. Péntek

Római katolikus: *Manszvét*. Protestáns: *Hilda*. Görög keleti: (aug. 21.) *Tadé*. A nap kel reggel 5 óra 20 perckor nyugszik 18 óra 38 perckor. A hold kel 1 óra 12 perckor, nyugszik 18 óra 7 perckor. Nemzeti Színház: Az utolsó keringő. Apolló mozi: Az erdészleány.

Időjárás: (A petrovaradini katonai meteorológiai állomás jelentése). Anticiklon még mindig csendes, derült hűvös időt okoz Csehszlovákiától déli irányban és Közép-európai országban. Nyugaton melegebb idő van, részben felhős, helyenként esővel.

Időjárás: Hazánkban nem fog nagyon megváltozni az idő. A szelek gyengék maradnak, nagyrészt derült idővel, csak északnyugaton lesz helyenként köd és felhő, azonban eső nélkül. Északon érezhetően melegebb lesz, délen azonban hűvöseket maradnak az éjszakák, különösen a déli Tengeremeliéken. Noviszádon csendes, derült idő várható 15—26 °C hőmérséklettel.

— **Az ideai újságíró kongresszus.** A Jugoszláv Újságírók Egyesülete szeptember 27. és 28-án rendezte ezidei kongresszusát Dubrovnikban és Cetinjén. A kongresszus tárgya felöleli az összes aktuális újságíró kérdéseket, de foglalkozni kíván elsősorban a sajtó üldözésével is. Az egyesület központi vezetősége felkéri az összes kartársakat, akik a kongresszuson résztvenni óhajtanak, hogy legkésőbb szeptember hó 7-ig jelentsék be részvételiüket a beográdi központ titkári hivatalánál. Később érkezett jelentéseket nem vesznek figyelembe. A kongresszus programját és az elutazás napját utólag fogják közölni.

— **Ajándékok a Maticának.** Martinovic Paja szaribecsei körjegyző 76 művet, 102 kötetben a Matica Srpskának adományozott. A Matica fényképgyűjteménye is gazdagodott újabb adományokkal, Matices Péter kereskedő és Mackovic Jelena adományoztak száz száz értékes fényképet a Maticának.

— **Gyógyszerész kongresszus Beogradban.** A Jugoszláv gyógyszerész egyesület szeptember 19—22-ig rendezte kongresszusát Beogradban. A kongresszuson résztvesznek a bolgár, csehszlovák és lengyel gyógyszerész egyesület kiküldöttjei is. A kongresszus tagjai részére a közlekedésügyi minisztérium felárul menetjegyet engedélyezett az összes vonalokon. A menetkedvezmény szeptember 17-től 26-áig vehető igénybe és a gyógyszerészek családtagjaira is alkalmazható.

— **Winterry, a jeles grafológus és tenyérjós** vasárnap fontos ügyekben elutazik Noviszádról, ahova csak a jövő hét keddén tér vissza. Az elmúlt napok alatt valóságos tömegek ostromolták a kitűnő grafológust, aki az Apolló udvarban, Guld fényképész műtermében pénteken és szombaton egész nap fogad.

— **Eljegyzés.** Dornstädter Pepát eljegyezte dr. Szilasi László. (Minden külön értesítés helyett).

— **Merényeket kíséreltek meg az autók ellen a hamburgi országúton.** Berlinből jelentik: A hamburg-berlini országúton szerdán a késő esti órákban ismeretlen tettesek merényeket kíséreltek meg az autók ellen. Az országutat szegélyező fák között drótkötelet akartak kifeszíteni, de véletlenül akkor hatolt arra több motorkerékpáros, akik közül az egyik beleakadt a még földön fekvő dróthoz. Mikor ezt a merénylők észrevették, futásnak eredtek. A motorkerékpárosok revolverből többször is a menekülőket után löttek, de a golyók nem találtak. A rendőrség szigorú vizsgálatot indított a tettesek kézrekerítésére.

— **Zongora és negedü oktatást** vállal Ugray Lajos nyug. polg. isk. tanár, Zrínyi u. 27.

— **Kalapkészítő tanfolyam.** A noviszádi szerb nők jótékony egyesülete a kereskedelemügyi miniszter jóváhagyásával szeptember 15-én kalapkészítő tanfolyamot nyit Noviszádon. Beiratkozások minden nap délelőtti 9—12-ig és délután 4—6-ig, Zsitni trg. 20. l. emelet. Ugyanakkor nyílik meg az egyesület ruhaszabási és fehérnemű szabási tanfolyama.

Mi ez?

A „Daly Mail”-nek jelentik Beogradból: A jugoszláv közoktatásügyi miniszter legközelebbi rendeletet fog kibocsátani, amelyben az összes jugoszláv színházak igazgatóit felszólítja, hogy sürgősen vegyék le a műsorról az osztrák-magyar operetteket, mert az ilyen előadások sértik a nyilvános tisztességet.

Ezek után csak arra vagyunk kíváncsiak, milyen operetteket is fognak ezentúl előadni a jugoszláv színházak?

— **A legnagyobb török állam Oroszország.** Szófia-ból jelentik: Bakuban tegnap fejezték be a turkológiai kongresszust, amelyben 127 kiküldött jelent meg a török nép minden törzsből. A kiküldöttek megállapodtak abban, hogy a sokféle török ábécé kiküszöbölésére mindenütt a latin betűket vezetik be az írás használatában. Érdekes megállapítása volt a kongresszusnak az is, hogy a legnagyobb török állam — Oroszország, amelynek a területén a 35 millió lelket számláló török népből nem kevesebb, mint 20 millió ember él.

— **A helybeli református egyházi dalárda** folyó hó 4-én, szombaton este fél 9 órakor társasvacsorát rendez a Soós vendégház (Ustavka) (Alkotmány) ucca 39. szám alatti utcán megnyitott helyiségében, melyre a dalárda alapító, pártoló és működő tagjait ezúton is meghívják. A vacsorán résztvevő óhajtok felkértenek, hogy péntek estig okvetlen jelentkezzenek Papp Bálint kereskedőnél, Grobljanska ucca (volt Bakra üzlet). A rendezőség.

— **Dancing haladóknak** Nemes tánciskolájában szombaton 8—11-ig Jazz Band. Vasárnap nincs táncestély!

— **Németország fizet.** Berlinből jelentik: Németország csütörtökön lefizette a jóvátétel ez évre megállapított összegét.

— **Felakasztották Konstantinápoly volt főkörmányzóját.** Konstantinápolyból jelentik: Abdul Kadiri, Konstantinápoly volt főkörmányzóját, amint ismeretes, a szmirnai véstörvényszék halálra ítélte. A főkörmányzó még a tárgyalás előtt elmenekült és Bulgáriába akart szökni, de a bolgár határ mentén elhúzóó erdőkben elfogták. Elszállították Angorába, ahol az elmúlt éjjel a már megszokott durvaságok között kivégezték. A múlt héten kivégzett Djavid bej volt miniszter felesége, egy született császári hercegnő, férjének felakasztása után idegrohamokat kapott és attól tartanak, hogy teljesen megőrül. A szintén kivégzett Nazin bej volt miniszter feleségét már elérte ez a szörnyű sors és a szerencsétlen asszonyt, aki előkelő szerepet vitt az angol és francia társaságban is, tébolydába kellett szállítani. Huszein bej a „Tanin” című konstantinápolyi lap főszerkesztőjét, akit életfogytiglani kényszermunkára ítélte a szmirnai törvényszék, ma szabadlábra helyezték, miután megállapították, hogy az ellene hozott ítélet nem volt perrendszerű.

— **A rossz fiú.** Tegnap számunkban megírtuk, hogy Kovalovszky Antal sorra becsapja a telepi embereket. Tegnap felkeresett bennünket id. Kovalovszky Antal és közölte velünk, hogy ő már a nyílt-téri rovatban bejelentette, hogy fiáért, ifj. Kovalovszky Antalért semmi felelősséget nem vállal. Ugyancsak felkeresett bennünket Kovalovszky István kereskedelmi alkalmazott és annak közlésére kért fel bennünket, hogy nem azonos ifj. Kovalovszky Antallal, aki azokat a sorozatos szélhámosságokat elkövette.

— **Bacilustenyésztés hatósági aszisztenciával.** A Vasut-ucca baloldalának lakói két nappal ezelőtt kellemetlen szagra ébredtek fel. A házak végében, azon az uton, amelyet most a vasúthoz vezető forgalmat lebonyolítják, büzös szennyes mocsár terült el. Három nap előtti még száraz volt minden és miután eső nem esett senkisé tudta megérteni, honnan kerül oda a víz. Az ott lakók panasza szerint valahol áttört a városi csatorna főhálózata és most a város egész szennyvíze oda folyik. Miután a víz tényleg rettenetes büzös, nincs kizárva, hogy tényleg a város szennyvíze folyik oda. A városi mérnöki hivatal feléjük ajánlta ezt a lehetetlen állapotot, nemcsak az ott lakók egészsége, hanem a vasúthoz vezető kocsiforgalom érdekében is.

Világfelfordulások készülnek a jövő évre

Német tudósok érdekes politikai horoszkópja

Berlinből jelentik: „Kosmosophisch-astrologische Kalender” címen három asztrológus: Max Kemmerich dr., Friedrich von Stromer-Reichenbach és A. M. Grimm szerkesztésében minap érdekes könyv hagyta el a sajtót. Az évkönyvben a három asztrológus politikai horoszkópot állít fel a következő két esztendőre. Berlinben komoly tudósok is foglalkoznak a három asztrológus jóslataival, mivel Kemmerich és társai állítják már 1913-ban megjelent évkönyvükben megjósolták a világháborút, Ausztria, Magyarország bukását, a német bolsevizmust és a többi azóta történt dolgokat. Nézzük meg tehát, mit jósol az évkönyv a következő két esztendőre:

Angliában a viszonyok egyre rosszabbodnak, a királyi családban halálozások lesznek. Tömeges balesetek, automobil-katasztrófák, robbanások, hőség és elektromosság révén. A parlamentben igen heves jelenetek lesznek a pártok felbomlanak. A viták főként katonai kérdések körül fognak folyni. Anglia a következő évben elveszti egyik barátját.

Németország ismét császárság lesz.

Franciaországban a pénzügyi viszonyok valamivel javulnak, azonban a felvirágzás még nem következik be. Haláleset a parlamentben. Kritikus napok január elején, február közepén, júliusban és a következő hónapokban.

Ausztriában ismét kritikus éve következik az államnak és a kormánynak. Politikai kudarcok és rossz gazdasági viszonyok. A kormány visszalépése és az államfő halála valószínű. Végül is minden jóra fordul. Az őszi hónapok 1927-ben igen kritikusak.

Szovjetországban igen rossz időknek néz elébe, 1927 forradalmakat, az ipar és kereskedelem csődjét, munkanélküliséget, törvény nélkülséget és más nehézségeket hoz. Főként a február igen kritikus.

Csehszlovákiára az 1927 év igen sok politikai természetű zavart és kellemetlenséget rejt magában, részben okiratok és szerződések kapcsán. A következő évek számos csalódást hoznak. Sok közlekedési baleset, azonban más téren szép eredmények is. A hadsereg fejlődése tovább tart, esetleges háborús vállalkozások eredményei kecsegtetnek. A következő év új vállalkozásokat és reformokat hoz, a népjólét virágzik.

Jugoszláviára kritikus esztendő következik, a gazdasági és politikai helyzet sok kívánnivalót hagy maga után. Kormányváltás valószínű.

Magyarország békésen fejlődik. Gazdasági és politikai sikerek. Február kritikus, ép úgy március és május vége, továbbá november és december.

TÖZSDE

Szept. 2.	Zürich zárlat	Beograd zárlat	Zagreb zárlat	Newyork zárlat
Beograd	9.1275	—	—	177.—
Zürich	—	10.96	1094.—	1931.—
Newyork	517.74	56.64	56.62	—
London	2514.50	275.55	27.—	485.50
Páris	1355.—	171.—	171.50	300.50
Milano	1895.—	275.—	20.344	363.—
Prága	15.35	168.—	167.65	—
Berlin	—	1350.—	—	—
Budapest	798.—	795.—	—	—
Brüsszel	14.45	—	—	—
Bécs	—	800.75	—	—
Bukarest	2.60	29.—	—	—
Amsterdam	—	—	—	4008.50
Szofia	—	—	—	—
Krisztiania	—	—	—	—
Szalóniki	—	—	—	—
Stockholm	—	—	—	—

Chicago terménytőzsde

1926 szeptember 2. 20 óra

Buza	Tengeri
Szeptember . . . 132. ¹ / ₂	Szeptember . . . 75 ³ / ₄
December . . . 136 ¹ / ₈	December . . . 82 ⁵ / ₈
Május . . . 141 ⁵ / ₈	Május . . . 89 ³ / ₈

Irányzat: buza, tengeri szilárd (AVALA)

Novisadi terménytőzsde

1926 szeptember 2. (Hivatalos jegyzések)

Buza, bácskai 74 kg. 2 százalék d. k. 250 (3 vagon), bácskai, 75 kg. 2 százalék d. k. 255 (2 vagon), bácskai 76—77 kg. 2 százalék d. k. 260 (3 vagon). bácskai, szokvány X. d. k. 265 (1 vagon) Tengeri, bácskai d. k. 162.50—160 (2 vagon). Buzakorpa, bácskai jutásában 105 (3 vagon). Bab, szerémi 3—4 százalék, szept. 15-ig d. k. 171 (20 vagon). Bükkönymag, bánáti, zsák nélkül d. k. 80 (1 vagon). Irányzat: nyugodt.

— **Hibaigazítás.** Tegnap számunkban sajtóhiba következtében tévesen közöltük a novisadi terménytőzsde teletésében a bácskai tengeri árat. Az ára 198 d volt és nem 108, amint közöltük.

Budapesti terménytőzsde

1926 szeptember 2.

Árak ezer koronában értendőek

Jelentéktelen forgalom mellett a buza és rozs ára 2500 koronával emelkedett. Buza 77 kg. tiszavidéki 350, pestmegyei paritásban 347.50, 76 kg. fehérmezei 342.50. Rozs 232.50, 230 koronával nagyobb kereslet volt. Zab teljesen üzletellen, ára 190—197.50.

Családi hasonlatosság

Írta: ALBERT-JEAN

Catherine és Philippe a tikasztó napsütésben éppen felhagytak a teniszéssel, amikor a komornyik egy sürgőnyt hozott le a pályára. Philippe, raketei a hóna alatt felbontotta a táviratot s belepillantva, nem tudott elfojtani egy járomkodást.

— Valami baj van? — kérdezte Catherine az urától.

— Baj? Katasztrófa!... La Tour-Landry bácsi jelenti érkezését holnap estére.

— Ez az egész? — kacagott fel a fiatal asszony.

— Hát kell ennél több? Tudod, hogy a bácsi mennyire ragaszkodik a családi hagyományokhoz... ha felfedezi, hogy eladtam őseink arcképeit, hát feltétlenül szakít velünk.

A kegyeletsértő fiu ugyanis egy évvel ezelőtt, feleségével teljes egyetértésben lekasztotta az őseket az arcképcsarnokból, a marsallt, a márkinőt s a híres ellentengernagyot, az árukból feleségének egy gyönyörű csincilla bundát, magának pedig egy versenyautót vett.

— Mindenáron meg kell akadályozni, hogy az öreg ur idejőjjön! — kiáltott Catherine. — Táviratozz neki, hogy beteg vagyok!.. Vagy akármilyen kellemetlenséget!.. Az öreg nagyon önző és otthon fog maradni!

De a férj csak a fejét rázta.

— Lehetetlen... A bácsi már uton van... A házaspár rémületében elhallgatott. A nap perzselőn tüzött rájuk, míg Catherine felkiáltott:

— Van egy ötletem! Azonnal berohansz Párisba valami ócskáshoz és összeszedsz egy csomó régi arcképet... egy marsallt, egy márkinőt, egy kardinális mindenütt találhatsz!.. Ez mind tucatáru... És semmi esetre ne feledkezz meg az ellentengernagyról! Azt nehezebben fogsz találni, de feltétlenül szükség van rá, mint a család büszkeségére.

— De Catherine, csak nem gondolod, hogy az öreget be lehet csapni!

— Ugyan kérlek... a bácsi rövidlátó... a képeket magasra fogjuk akasztani és kész!

... Philippe ügyesen és gyorsan intézte el a feladatát. Még aznap este visszaérkezett s nagy nevetések között felaggatták az „őseket”. Megnyugodva feküdtek le és másnap minden szivdobogás nélkül fogadták az öreg La Tour-Landry márkát a kastély terraszán.

Az öreg rendkívül szertartásosan örvendett, hogy ismét kedveltjei között van. A márki erősen tetszelgett magának abban a szerepben, hogy ő kívül áll ezen a durva századon, amelyben a szociális és pénzügyi kérdések a leg-

fontosabbak. Mint a hagyományok őre, boldogan menekült a multba s a világon semmi más nem érdekelte, mint a heraldika. Titokban valami hatalmas munkán dolgozott, amely szerinte forradalmat fog előidézni a genealógusok világában.

A kellemesen eltelt ebéd után azonnal annak az óhajának adott kifejezést, hogy az arcképcsarnokot szeretné megtekinteni.

— Ha jól emlékszem kedves gyermekeim, akkor abban a teremben isteni hívósság van... azonkívül meghatottan tisztelegni óhajtok őseink előtt, akiknek jelenléte bizonyítja családunk évszázados előkelőségét.

Philippe elsápadt, valamit kezdett dadogni, de a felesége szavába vágott; s karonfogva a bácsit, bevezette a dicső őshöz.

A teremben erős félfomály uralkodott, mert Catherine ravasz óvatosságából minden függőnyt leeresztett. A nagybácsi megállt az első kép előtt.

— Oh! A család! — kiáltott fel s zsebébe nyuiva hatalmas pápaszemet illesztett az orrára.

Philippe megremegett, de Catherine megnyugtatta; az öreg elégedetten bólogatott a fejével, majd végigjártatva tekintetét a galérián, engedélyt kért, hogy visszavonulhasson szobájába, kipihenni magát.

— Na látod, hogy minden jól ment! — szólt Catherine az urához. — Ne vágj már olyan kétségbeesett ábrázatot, hanem gyere velem a parkba keresztrefejtvenyt fejteni!

Philippe vonakodva követte a feleségét. Képtelen volt valami lappangó aggodalmat lezárni magáról, s mereven bámulta az arcképterem ablakait. Idővel beleuntak a rejtvenyfejtésbe, s az asszony tenniszezni kívánt.

— Játszunk egy jó szettet, de előbb légy oly szíves és szaladj fel a zsebkendőmért, amit az ősök között felejtettem az előbb.

Philippe boldogan rohan fel a kastélyba. Hármásával ugrotta át a lépcsőket, óvatosan benyitott az arcképterembe és rémülten felkiáltott.

Érdekes látvány tárult a szeméi elé. Az öreg márkai egy létra legteteféről nagytűüveg-gel szemlélte a képeket.

— Csakhogy itt vagy? — kiáltott fel a bácsi, amint meglátta Philippet.

Az aggyastyan óvatosan lemászott a létráról, egy fejmozdulattal kiutasította a várakozó inast és unokaöccséhez fordult!

— Ugy látom, hogy te, szerencsétlen, eladtad őseink arcképeit!

— Kedves bátyám, mindent meg fogok magyarázni... — dadogott a fiatalember.

— Nincs mit magyarázni!.. Szégyenletesen viselkedtél! Ha meggondolom, hogy én magam biztam rád a képeket, mert te képviseled a legrégebb ágát családunknak! És ami az eladásnál is szégyenletesebb, hogy volt merszed ezeket a karikatúrákat ledetenni a helyükre!.. En, amikor 1879 ben szerencsétlen börtönspekulációk miatt kénytelen voltam az eredeti képeket eladni, legalább ügyeltem, hogy a pótlásokon némi családi hasonlatosságot lehessen felfedezni!

— **Palace Hotel Lisanj, Novi Vinodol.** A jugoszláv riviera gyöngye a kiesfekvésű Novi Vinodol, amely elegáns szállodáival, pompás villáival a jugoszláv tengerpart legnépszerűbb fűrdőhelye. A „Lisanj” Palace-szálloda teljes üzembn van s egész éven át nyitva marad. Nyolcvan gyönyörű, a legpazarabb eleganciával berendezett szoba, kilátással a tengerre és Krk szigetére, minden szobában melegvíz, villanyvilágítás, loggia, pazar kényelem! Óriási társalgók, táncterem, színpad, kerti terraszok, fenyvespark, saját tengeri fűrdő, homokstrand! Szoba és penzió árak 75 dinártól felfelé. Szőlőkúra. Üdülőknek és pihenni vágyóknak nélkülözhetetlen.

Szerkesztésért és kiadásért felel:

TOMÁN SÁNDOR

Kiadó: „DÉLBÁCSKA” lapkiadóvállalat

A DUNA VIZÁLLÁSA

Augusztus 20-án	—	—	606
Augusztus 21-én	—	—	602
Augusztus 22-én	—	—	596
Augusztus 23-án	—	—	588
Augusztus 24-én	—	—	580
Augusztus 25-én	—	—	570
Augusztus 26-án	—	—	558
Augusztus 27-én	—	—	548
Augusztus 29-én	—	—	526
Augusztus 30-án	—	—	514
Augusztus 31-én	—	—	504
Szeptember 1-én reggel	—	—	491
Szeptember 2-án	—	—	476

Küldje be előfizetését!!

Tisztelettel felkérjük a vidéki, hátraleb-
ban levő előfizetőinket és viszontelárúzóinkat,
hogy az egyidejűleg megküldött felszólításun-
kon jelzett összeget jorduló postával utalva-
nyozni szíveskedjenek, nehogy a lap tovább-
küldését kénytelenek legyünk beszüntetni. Teljes
tisztelettel!

„Délbácska” kiadóhivatala.

APRÓ HIRDETESEK

ELADÁS

ELKÖLTÖZÉS miatt el-
adó egy csinos, komplett,
elegáns hálószoba butor,
íróasztal, varrógép és mas-
egyebek. Ár megállapodás
szerint. Cim: Reinics Bo-
gomir alezredes, Petrova-
radin. 877-1-2

AJÁNLKOZÁS

Intelligens komoly VAR-
RONÓ, ki az összes diva-
tos angol s francia mun-
kákban jártas, szerény
igényekkel házakhoz ajánl-
kozik. Vidékre is elmegy.
Cim a kiadóhivatalban.
1-0

HIRDETESEK

Ház eladó

Svetosavska ulica 27. Érdeklődni
lehet ugyanott.

894-1-3

TANKÖNYVEK

fűzetek, iskolatáskák, író- és
rajzszerkek, tolltáskák jutányos
árban kaphatók. Az iskolaév kezdetén
felhívom az illetékes körök figyelmét
a kiadásomban megjelenő Leh Jakab:

JUBILATE DEO
cimű imá- és énekeskönyvre

Teljes tisztelettel

ÁBRAHÁM JÁNOS

könyv-, papír- és írószerkereskedő,
Novi Sad, Kralja Petra ul. 30.

3 hold szálló föld

legszebb fekvésű helyen olcsón eladó.
Érdeklődni lehet: Svetosavska ulica
27. szám alatt.

895-1-3

NAGYFEJŐ KÉZIMUNKA ÜZLETE ::

NOVISAD, JEVREJSKA U. 9. SZ.

Előnyomda. Kézi és géphímző terem. Gomb-
áthuzás. Nagy választék a legújabb függöny, Storr,
miljő, futó, agyernitőrak, fehérenemű és
a legdivatosabb ruháimtak előnyomtatása és hímzése,
kézi és gépszur túllhímzés, endlízés, diszpárna mon-
tírozás és perzsa szőnyeg nyírása (stuccolás)
Sport zászlók készítése. Teljes kelengyék készítése
hozott anyagból is. Nagy választék kézi klópli
csipkében és kezimunka kellékekben.

Jutányos árak!

Pontos kiszolgálás!

Egy teljesen jókarban lévő
370 cm. széles, 440 cm. magas

üzleti portál

2 nagy kirakattal, középtt az
ajtóval átalakítás végett azonnal

olcsón eladó

Fischer J. és Fia Novisad, Kralja Petra 23.

Tisztelettel értesitem
a nagyérdemű közönséget, hogy

cipésműhelyt nyitottam

a Wagner-palota udvarában.

Kérem ismerőseimet és jóakaróimat, hogy meg-
rendeléseikkel és javításokkal is felkeresni szíves-
kedjenek. Tisztelettel!

Heintzl Rudolf

a volt Ivosevićs cipőkereskedő üzletvezetője.
Elsőrendű munkák. - Gyors és pontos kiszolgálás.
Egy jó házból való fiu tanoncnak felvétetik.

Egy 16 éves kifutó fiu

azonnal felvétetik.

Dobozgyár, Barth Domonkos

Petra Zrinjskog ulica.
892-1-3

1 szoba-konyha

a városban 500 - D. Ügyöknél, Jevrejska ul. 4.

Masszirozást

elvállalok bármilyen időben orvosi előírás
szerint. Cim a kiadóban.
889-1-3

Butorozott szoba

a város központjában, egy vagy két uri-
ember részére kiadó, esetleg koszttal együtt.

Šafarikova ul. 7. emelet.
898-1

Beck János

papirkereskedése és
könyvkötészete

NOVI SAD, Putaki ut 94.

•••
Állandó nagy választék
képeslap ujdonságokban.

Nagy raktár divatos, mo-
dern levélpapírokbán.

Iskolacikkek, író- és rajz-
szerkek, képeslap albumok,
emlékkönyvek a leg-
olcsóbb áron.

•••
Géperőre berendezett
modern könyvkötészet